

REGNSKAB 2015

Sygehusapoteket Region Nordjylland

SYGEHUSAPOTEKET REGION NORDJYLLAND

Virksomhedsgrundlag

Sygehusapoteket ejes af Region Nordjylland og er en organisatorisk selvstændig enhed placeret under regionens Direktion.

Sygehusapotekets hovedaktiviteter er samlet på Porsvej i Aalborg. Herudover er der produktionsfaciliteter i Medicinerhuset Aalborg og klinisk farmaci på hospitaler/sygehuse i regionen.

Sygehusapoteket drives ud fra Region Nordjyllands ønske om at besidde en virksomhed, der sikrer:

- Rational forsyning af lægemidler til leveranceområdet.
- Udvikling, fremstilling og færdigtilberedning af sygehusspecifikke lægemidler
- Udvikling og implementering af klinisk farmaci

Sygehusapoteket drives under hensyntagen til, at Region Nordjylland er interesseret i Amgros I/S.

Sygehusapotekets Mission

Sygehusapotekets mission er at være en aktiv og integreret del af sundhedsvæsenet. Sygehusapoteket viser samfundsmæssigt medansvar og bidrager med viden og initiativ til at kvalitetssikre lægemiddelbehandling.

Det gør vi ved:

- Forsyning af lægemidler
- Fremstilling af sygehusspecifikke lægemidler
- Leverance af klinisk farmaceutiske serviceydelser

Hermed bidrager Sygehusapoteket med viden og initiativ til optimal lægemiddelanvendelse

Sygehusapotekets Vision

Sygehusapoteket leverer struktureret og resultatsøgende opgaveløsning via fagligt kompetente og serviceorienterede medarbejdere - både i driftsopgaver og ved udvikling af produkter og serviceydelser.

SYGEHUSAPOTEKET - ÅRSBERETNING

Mio. kr.	Udgifter	Indtægter	Netto drift
Budget, inkl. omplaceringer	28,5	-8,0	20,5
Tillægsbevilling	0,5	0,0	0,5
Bevilling i alt	29,0	-8,0	21,0
Regnskab 2015	6,4	-3,5	2,9
Afvigelser	22,6	-4,5	18,1

Generel vurdering af 2015

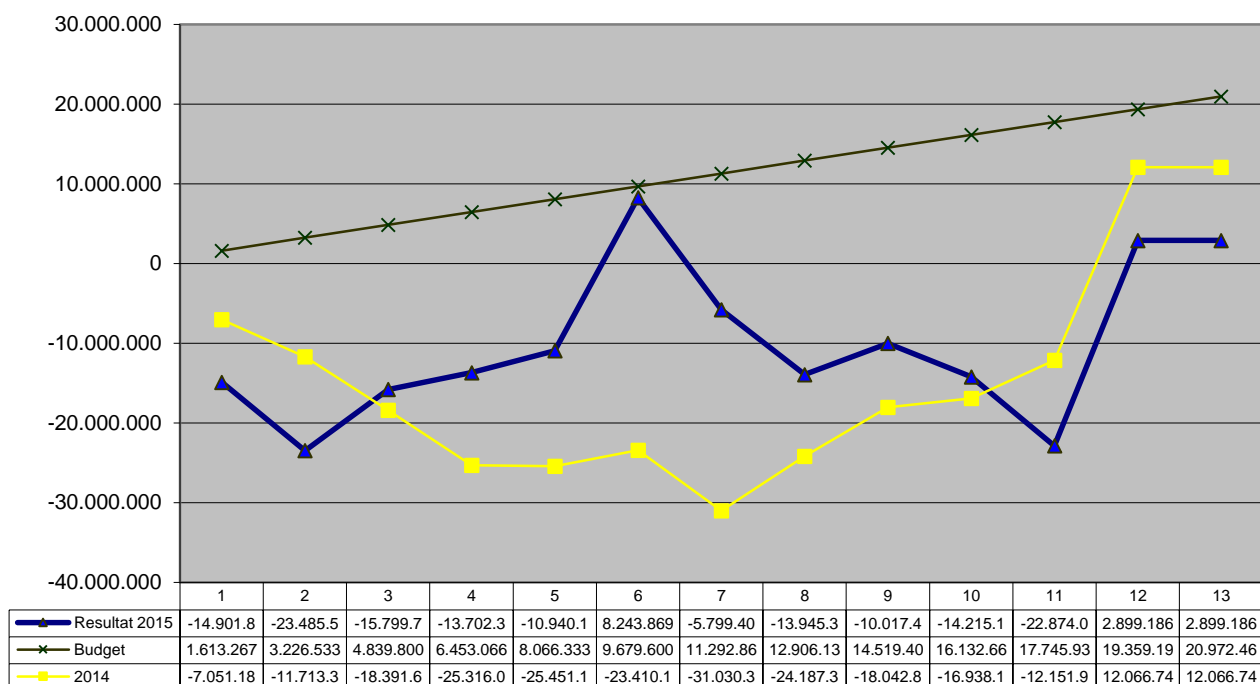
Sygehusapotekets regnskab for 2015 viser et resultat, der er 18,1 mio. kr. bedre end budget. Dette stemmer meget fint til det bedre resultat på 18,4 mio. kr. der var forventet i kvartalsrapport III – 2015. Det bedre resultat er muliggjort ved en engangsnedbringelse af Sygehusapotekets distributionslager i 2015 med 18,4 mio. kr.

Sygehusapoteket fik ved tillægsbevilling overført 0,5 mio. kr. fra sparede udgifter til kølekasser i 2014 til 2015. I Distributionsfunktionen var der i 2015 ekstraordinært indgået indtægter fra rejste erstatningssager for manglende leverancer fra leverandører. Dette bidrog til en indtægt for Sygehusapoteket på 0,9 mio. kr. i 2015.

En række påbud fra Sundhedsstyrelsens inspektion i 2013 og 2014 har vist at Sygehusapoteket har et efterslæb for at kunne leve op til lægemiddelindustriens GMP-regler og det forholdsvise nye regelsættet om God Distributions Praksis (GDP). Regelsættet om GDP har skærpet kravene til dokumentation for håndtering og opbevaring af lægemidler.

Driftsresultat i alt 2015

Sygehusapoteket Region Nordjylland

Sygehusapotekets omsætning af lægemidler er fra 2014 til 2015 øget med 1,2 procent til næsten 611 mio. kr., hvilket er en mindre stigning end året før, hvor stigningen var på 15,8 procent. Den stigende omsætning er sket til hospitaler/sygehuse i regionen, Salg til andre regioner af primært egenproducerede varer udgjorde heraf kun 1,9 mio. kr.

Nogle af de særlige udfordringer i 2015, som fortsat ses i 2016, er:

- Opfølgning og efterlevelse af en række påbud fra Sundhedsstyrelsens inspektioner i 2013 og 2014, herunder krav om ombygning af sluser til rene rum.
- Lukningen af infusionsvæskeproduktionen i 2015 og konsekvenserne af, at infusionsvæskerne ikke bærer en andel af fællesudgifterne i prisberegningerne.
- Opgradering af apotekssystemet ApoVision. Ressourcetrækket internt på Sygehusapoteket har dog været begrænset i 2015 i forhold til tidligere. Det er under planlægning, hvad ressourcetrækket bliver på Sygehusapoteket i 2016/2017.

Ressourceudvikling

Mio. kr. 2015 p/l-niveau	Regnskab 2013	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Afvigelse 2015	Afvigelse i %
Løn	64,413	68,209	64,036	68,383	-4,347	-6,79%
Andre udgifter	504,451	572,583	460,584	567,289	-106,705	-23,17%
Salgsindtægter interne	-536,254	-623,820	-495,647	-629,237	133,590	26,95%
Indtægter	-5,620	-4,445	-8,001	-3,536	-4,465	-55,81%
I alt	26,990	12,527	20,972	2,899	18,073	86,18%

Lagerbeholdning

I 2015 er lagerbeholdningen samlet for distribution og produktion blevet reduceret med 14,9 mio. kr. Heraf er distributionens lager reduceret med 18,4 mio. kr. Set i forhold til omsætningen udgør distributionens lagerbeholdning ved udgangen af 2015 de ca. 6 pct. af omsætningen, der erfaringsmæssigt er hensigtsmæssig for at undgå restordre og leveringsproblemer.

Varelager og omsætning Distributionen

Mio. kr.	2011	2012	2013	2014	2015
Omsætning i alt	468,280	484,937	521,093	603,199	610,624
Varebeholdning i alt	21,039	46,017	51,358	53,520	35,068
Varebeholdning i procent af omsætning	4,49	9,49	9,86	8,87	5,74

DISTRIBUTIONSFUNKTIONEN

Distributionsfunktionen omfatter Afdelingsfarmaci-, Distributions- og Medicinserviceafdelingen. Hovedparten (99,5 pct.) af salget på 610,6 mio. kr. går til Region Nordjyllands egne institutioner. Til andre sygehusapoteker i andre regioner går 0,3 pct. og til private apoteker samt andre kunder går 0,2 pct. af distributionens omsætning.

Hovedparten af Sygehusapotekets indkøb af lægemidler sker via de indkøbsaftaler, som Amgros I/S indgår for regionerne. Omsætningen omfatter varer og serviceydelser efter regning. Herudover modtager distributionen aktivitetsindtægter varierende efter sygehusene/sektorenes ambulante besøg og antal sengedage samt en funktionsindtægt for distributionsfunktionens beredskab.

Distributionsafdelingen

Antallet af ekspeditioner i distributionsafdelingen er samlet faldet med 1,8 pct. i forhold til 2014. Antallet af ekspeditioner vil variere efter fx pakningsstørrelse, som afhænger af Amgros-kontrakter. Afdelingen betjener foruden sygehusafdelingerne ligeledes patienter i eget hjem – bl.a. visse kronikere, patienter i hjemmedialyse, patienter i behandling med betainterferon mv. Antallet af hjemmepatienter har været stigende fra 600-700 pr. måned i 2014 til 700-800 pr. måned i 2015.

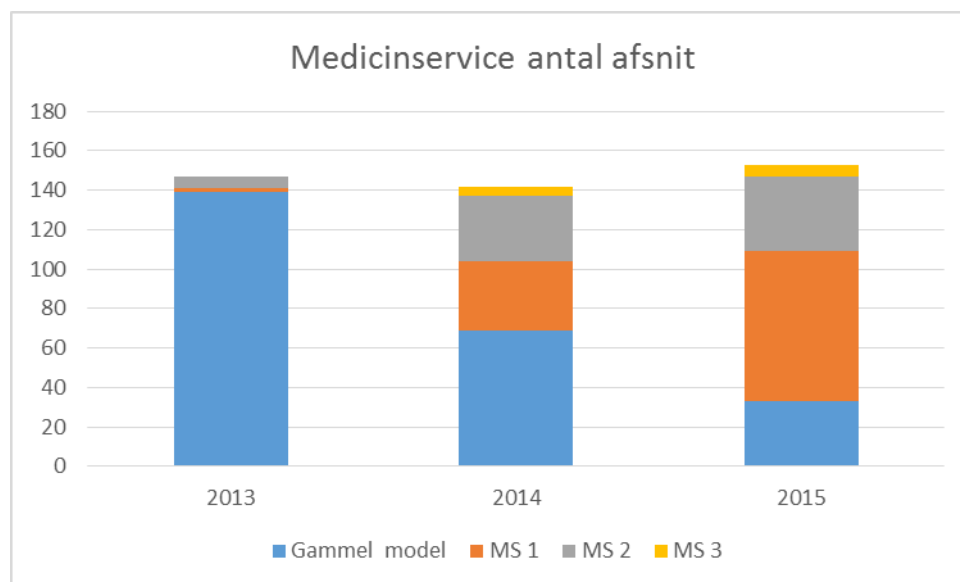
I 2015 er der via effektiv udnyttelse af Amgros indkøbsaftaler opnået en samlet besparelse på lægemiddelindkøbet på 27,5 pct. svarende til godt 202 mio. kr. i forhold til AIP (privatapotekernes indkøbspris).

Medicinserviceafdelingen

Der er siden 1997 etableret medicinservice på et stigende antal afsnit på sygehusene. Med en aftale om medicinservice overtager Sygehusapotekets personale ansvaret for at bestille medicin til afdelingen, at sætte medicin korrekt på plads i medicinrummet samt at opretholde god lagerstyring. Med indførelsen af medicinservice bringes Sygehusapotekets viden og færdigheder omkring logistik og opbevaring af lægemidler ud i sygehusenes afdelinger, således at lægemiddellogistikken optimeres helt frem til medicinrummene. Medicinservice bidrager således til opfyldelse af krav omkring opbevaring af lægemidler. Medicinservice er over årene videreudviklet med indhold af rådgivning omkring rationel farmakoterapi.

Sygehusapoteket Region Nordjylland har i 2015 fortsat arbejdet med differentiering af medicinservice, således at sygehusene fremover tilbydes 3 forskellige niveauer af medicinservice, alt efter deres behov.

Antallet af afsnit med medicinservice er i 2015 på 153, hvilket er 9 flere end i 2014. Der er medicinservice på hovedparten af afsnittene på sygehusene i Region Nordjylland.

Model 1: Denne model er basismodel for medicinservice, hvor den primære opgave er bestilling af medicin
Model 2: Denne model indeholder en udvidet logistikfunktion, hvor der tages hensyn til det aktuelle forbrug hos de enkelte patienter.

Model 3: Denne model tager hensyn til rationel farmakoterapi med henblik på den tekniske del, og udføres af farmakonom i samarbejde med farmaceut.

Antallet af vagtopkald uden for Sygehusapotekets almindelige åbningstid er med 284 opkald faldet med næsten 100 i forhold til i 2014. En medvirkende årsag til de færre vagtopkald kan være, at Sygehusapoteket pr. 1. juni 2015 indførte et ensartet gebyr til alle hospitaler/sygehuse i regionen på 500 kr. for akut udbringning.

Afdelingsfarmaci

Sygehusapoteket har - udover at levere information om lægemidler - påtaget sig en aktiv rolle omkring fastlæggelse af lægemiddelsortiment og lægemiddelanvendelse.

Sygehusapoteket arbejder således i større og større grad med lægemiddeludbud og – indkøb via Amgros I/S, og med opgaver relateret til den regionale lægemiddelkomité. Der har i 2015 i lighed med 2014 været fokus på implementering af behandlingsvejledninger og rekommandationer fra RADS og KRIS

Klinisk farmaci er sikring af optimal og rationel brug af lægemidler til gavn for patient og samfund ved et samarbejde mellem farmaceuter, andre sundhedsprofessionelle og patienten selv. Sygehusapoteket arbejder som en del af implementeringen af klinisk farmaci på, at farmaceuter er til stede på de kliniske afdelinger. Her er de kliniske farmaceuter bidragsydere ved fastlæggelse af optimale arbejdsgange omkring medicinering samt samarbejder med afdelingerne omkring indsatsområder, så som medicingennemgang. Målet er at opnå højere kvalitet ved medicinering.

Der er indgået kontrakt om klinisk farmaci på udvalgte områder og sygehuse.

Ud over kontrakterne omkring klinisk farmaci og arbejdet med RADS og KRIS varetager Sygehusapoteket information omkring lægemidler. Der har i 2015 været 539 kontakter til infoteamet mod 555 i 2014.

PRODUKTIONSFUNKTIONEN

Produktionsfunktionen omfatter Serie-, Service- og Cytostatikaproduktionerne, herunder pakning af akutkasser samt Produktionstab.

Service- og Cytostatika produktionerne modtager funktionsbetaling i lighed med distributionen for at stille beredskab til rådighed.

Produktionsfunktionen kom ud af regnskab 2015 med et overskud før afskrivninger og lagerregulering på 14,5 mio. kr. mod 24,1 mio. kr. i 2014.

Produktionens resultat før afskrivninger og lagerregulering har siden 2011 været stigende, men i 2015 faldt det tilbage til knap 2013-niveau som det fremgår nedenfor.

Mio. kr.	2011	2012	2013	2014	2015
Resultat/Overskud	8,147	10,411	15,096	24,113	14,473

Det mindre overskud i 2015 er især en konsekvens af der fra 1. januar 2015 blev indført en ny afregningsmetode af cytotatika-poser fra Sygehusapoteket til hospitalsafdelingerne. I den nye afregning indgår altid aktuelle indkøbspriser, idet der afregnes i antal stk./pakning og ikke antal mg. Spild/rest beregnes direkte i Sygehusapotekets produktionssystem Cato og ikke som tidligere baseret på skøn.

Produktionens overskud skal dække udgifter til kvalitetsaktiviteter, vedligehold og servicering af anlæg m.v.

De enkelte produktionsafdelingers omsætning er vist nedenfor.

Afdeling/mio. kr.	2011	2012	2013	2014	2015
Serieproduktionen	15,902	16,949	18,305	14,296	10,921
Serviceproduktionen	13,189	14,083	13,796	16,599	16,807
Cytostatikaproduktionen	88,120	92,844	109,435	135,996	135,459
I alt	117,211	123,876	141,536	166,891	163,187

Af produktionens samlede omsætning er det kun en mindre del, der sælges til andre regioner, og dette salg sker hovedsagligt fra Serieproduktionen.

Mio. kr.	2011	2012	2013	2014	2015
Salg til andre regioner	5,571	4,513	2,823	2,832	1,896

Serieproduktionen

Serieproduktionen varetog produktion af lægemidler som serie, hvilket vil sige i større mængder.

Serieproduktionen omfattede produktion af lagerholdte infusionsvæsker, Der har ikke været produceret infusionsvæsker i 2014 og i 2015 og i forbindelse med budgetforlig 2016 blev det besluttet at nedlægge infusionslinjen. Organisatorisk betyder dette også, at Serieproduktionsafdelingen er lukket med udgangen af 2015. De tilbageværende produktioner, primært antibiotikakoblinger og fosfat rektalvæske, samles i Serviceproduktionsafdelingen.

Serieproduktionens væsentligste påfyldninger og antal liter fremgår af nedenstående oversigt:

Serieproduktionens væsentligste producerede produkter målt i antal påfyldninger og antal liter.

Produkttype	2011	2012	2013	2014	2015
Infusionsvæske: Påfyldninger	716.469	396.579	145.277	0	0
Antal liter	396.462	235.173	72.197	0	0
Teknisk produktion (reagenser, desinfektionsmidler, sprit, rensset vand) Påfyldninger	3.370	2.571	3.970	3.768	3.467
Antal liter	3.627	3.536	4.055	5.247	3.520
Fosfat rektal væske, cremer, miksturer o. lign. Påfyldninger	40.383	51.501	108.346	50.176	54.985
Antal liter	8.361	9.485	15.994	6.985	7.796
Antibiotikakoblinger Påfyldninger	168.995	261.680	258.470	253.160	168.400
I alt Påfyldninger	929.217	712.331	516.063	307.104	226.852
Antal liter	408.450	248.194	92.246	12.232	11.316

Serviceproduktionen

Service-produktionen omfatter følgende:

- Produktion af lægemidler til navngivne patienter
- Produktion af lægemidler til mindre grupper af patienter
- Færdigtilberedning af specialiteter ved manuel produktion.

Produktionen er primært en ordreproduktion, hvor der produceres efter ordre i form af daglige bestillinger fra klinikken.

Serviceproduktionen har samlet haft et næsten uændret antal produktioner i 2015. Inden for produktion af parenteral ernæring (TPN) blev der i 2015 lavet 20.818 enheder svarende til en vækst på godt 5 pct. Antal Drug bags faldt til gengæld med næsten samme antal enheder til 1.574 enheder.

Cytostatikaproduktion

Cytostatikaproduktionen varetager produktion af cytostatika-kure, kliniske forsøg samt pakning af akutbakker. Sidstnævnte tjener som variation i forhold til arbejdet med cytostatika for at undgå ensidigt gentaget arbejde.

Cytostatikakure

Cytostatikakure er en ordreproduktion, hvor den enkelte ordre er patient-tilrettet samt akut. Kravet er, at der er kortest mulige tid fra patienten er vurderet klinisk, til patienten modtager kuren. Produktionsbetingelserne er, at en stadig større andel af patienterne behandles ambulant samt at de blandede kemokure har kort holdbarhed, fra timer til få døgn. Dermed kan fremstillingen af cytostatikakure ikke fordeles jævnt over en dag, men afspejler i stor udstrækning patientflowet i klinikken.

Sygehusapoteket forhøjede fra 1. juli 2015 blandegebyret for kemokure fra 710 kr. til 785 kr. pr. pose.

Prisstigningen ud over den almindelige prisregulering skyldes ekstra udgifter i forbindelse med løbende gennemgang af produkt resuméer (SPC) og indlægssedler – en følge af krav fra sundhedsstyrelsen efter Jevtanasagen om fejl i blandingen af kemoterapi.

Herudover er der kommet ekstraudgifter til i forbindelse med behov for en ekstra produktionsdag i Medicinerhuset og krav om ekstra tøjskifte.

Antallet af cytostatika-posere.

Siden 2010 har der været en årlig vækst i antal cytostatikaposer på ca. 8 pct. om året, men i 2015 var væksten begrænset til 1,1 pct. Der blev produceret 36.781 enheder.

Akutbakker

Siden år 2000 har Sygehusapoteket haft et tilbud om pakning og vedligehold af akutbakker. Akutbakker indeholder et aftalt sortiment af lægemidler og sygeplejeartikler, der skal anvendes i forbindelse med en akut situation som f.eks. hjertestop eller anafylaktisk chok. Der tilbydes i dag pakning af 14 forskellige bakker.

Akutbakkerne forsøges, via lægemiddelkomiteen, standardiseret til regionale tilbud. Sygehusapotekets varetagelse af pakning, genopfyldning og udløbsstyringen bidrager til sikring af lægemidler til akutte situationer.

Antallet af akutbakker er med 10.211 enheder øget med godt 14 pct. fra 2014 til 2015.

KVALITETSFUNKTIONEN

Kvalitetsfunktionen sikrer via en række egenkontroller og kvalitetssikringsinitiativer, at Sygehusapoteket overholder kvalitetskravene herunder GxP-krav i såvel distribution som produktion.

Der har igennem årene været stigende udgifter til kvalitetsfunktionen.

Sygehusapotekets kvalitetsfunktion kostede 10,4 mio. kr. brutto i 2015. Nettoudgiften var 8,7 mio. kr. efter funktionsindtægt.

Bruttoudgifter mio. kr.	2011	2012	2013	2014	2015
Kvalitetsfunktionen	7,211	7,841	9,042	10,232	10,397

Antal batchjournaler på lagerholdte produkter faldt fra 657 i 2014 til 472 i 2015.

Sygehusapoteket har i 2015 haft 728 nye afvigelser. Dette er et noget mindre antal end i 2014 hvor der var 862 afvigelser.

Bilag

Udvikling i personalenormering Sygehusapoteket

	2011	2012	2013	2014	2015
AFA	13,06	12,55	14,24	14,43	15,51
Distribution	20,13	22,45	24,63	26,95	24,92
Medicinservice	21,82	22,30	22,70	22,47	23,11
Kvalitet	13,68	14,96	15,51	18,61	
Kvalitetskontrol afdelingen					9,82
Kvalitetsstab					8,18
Produktionsstab	5,33	5,93	6,51	9,42	12,46
Cytostatikaproduktion	20,67	22,53	25,46	27,94	29,19
Serieproduktion	19,67	20,10	18,44	16,76	12,17
Serviceproduktion	11,40	9,96	10,33	11,02	13,07
Sprøjtelinie	3,00	1,00	-	-	
Teknisk afdeling	5,00	5,00	4,82	5,00	5,00
Administration/fælles	8,35	8,50	8,54	8,06	7,93
I alt	142,11	145,28	151,18	160,66	161,36

Note: I personaleoversigten er der i 2015 en opsplitning af Kvalitetsafdelingen i henholdsvis Kvalitetskontrol og Kvalitetsstab.

Bilag:

Sygehusapoteket regnskab 2015 Sum poster

Kontotekst	Regnskab 2014	Budget 2015	Regnskab 2015	Afvigelse
10 Distributionen	10.086.795	7.250.751	-10.375.984	17.626.735
Løn	25.514.030	22.993.974	25.967.694	-2.973.720
Andre udgifter	605.865.495	486.108.581	594.323.463	-108.214.882
Eksterne indtægter	-4.143.679	-7.912.552	-3.167.963	-4.744.589
Interne indtægter	-617.149.051	-493.939.252	-627.499.177	133.559.925
20 Produktion	-24.112.880	-10.487.038	-14.473.450	3.986.412
Løn	26.026.589	25.172.483	26.788.345	-1.615.862
Andre udgifter	120.911.310	95.278.171	125.512.196	-30.234.025
Eksterne indtægter	-148.506	0	-215.420	215.420
Interne indtægter	-170.902.273	-130.937.692	-166.558.572	35.620.880
30 Kvalitet, administration og øvrige funktioner	26.092.826	24.208.753	27.748.620	-3.539.867
Løn	15.766.139	15.869.674	15.626.991	242.683
Andre udgifter	12.164.588	10.135.678	14.012.318	-3.876.640
Eksterne indtægter	-117.413	-88.619	-152.995	64.376
Interne indtægter	-1.720.488	-1.707.980	-1.737.694	29.714
Total	12.066.741	20.972.466	2.899.186	18.073.280
				0
Sygehusapoteket samlet				0
Løn i alt	67.306.758	64.036.131	68.383.030	-4.346.899
Andre udgifter I alt	568.039.120	460.584.738	567.289.405	-106.704.667
Andre indtægter i alt (interne)	-618.869.539	-495.647.232	-629.236.871	133.589.639
Indtægter eksterne	-4.409.598	-8.001.171	-3.536.378	-4.464.793
Total	12.066.741	20.972.466	2.899.186	18.073.280